

RADNIČNÉ ⁹ noviny

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Ročník XIII. • Číslo 9

september 2019

JE TU ĎALŠÍ ROČNÍK AKADEMIE EURÓPSKEHO SENIORA

Foto: V. Babjak

Október spestrí skôr narodeným Banskobystričanom už 19. ročník Akadémie európskeho seniora. Súbor športových, kultúrnych a spoločenských aktivít, ktoré spojí ústredná téma venovaná osobnosti Milana Rastislava Štefánika, prinesie zábavu a radosť všetkým seniorom do blížiacich sa jesenných dní.

Strana 4 – 5

Foto: archív MsÚ BB

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

Pozrite si, kedy bude odvoz nebezpečného odpadu na Vašej ulici.

Strana 3

Foto: archív MsÚ BB

SAMOSPRÁVA

Oficiálne sme otvorili prvú cyklotrasu v meste z Huštáku do Podlavíc.

Strana 7

Foto: archív MsÚ BB

ZO ŠPORTU

Koniec septembra bude patriť Európskemu týždňu športu.

Strana 13

VLÁDA SCHVÁLILA FINANČNÉ PROSTRIEDKY NA EYOF 2021

Európsky olympijský festival mládeže je jedným z najvýznamnejších európskych športových podujatí na úrovni majstrovstiev Európy juniorov, a je to tiež najväčšie multišportové podujatie, ktoré sa v celej histórii Slovenska bude organizovať. Rovnako ako pôvodne Košiciam, vláda na svojom zasadnutí dňa 21. augusta schválila pre Banskú Bystricu 11 mil. na výstavbu a rekonštrukciu športovej infraštruktúry a 12 mil. eur na organizačné zabezpečenie festivalu. „Košiciam vláda vyčlenila prostriedky na športovú infraštruktúru už v roku 2017, konkrétne na výstavbu multifunkčného športového komplexu Národného tenisového centra. Bohužiaľ, Košice sa organizácie EYOF vzdali, a pred organizátormi tu v Banskej Bystrici je preto veľká výzva, aby výstavbu a rekonštrukciu športovej infraštruktúry aj prípravu samotného podujatia stihli v skrátenom čase. Vláda tiež podporila organizáciu podujatia, tak ako sme deklarovali, čiastkou 12 miliónov eur,“ hovorí podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Richard Raši. Prostriedky na organizáciu podujatia budú poskytnuté neziskovej organizácii Európsky olympijský festival mládeže Banská

Prípravy na EYOF sú intenzívne

Foto: archív MŠÚ BB

Bystrica 2021, n. o., ktorú na tento účel zriadi la banskobystrická samospráva. V roku 2019 to bude pol mil. eur, budúci rok 6 mil. eur a v rok konania 5,5 mil. eur. „Cítíme podporu všetkých zainteresovaných strán, mesta Banská Bystrica, BBSK, univerzít, ako aj okolitým miest, organizácií či športovej verejnosti. Organizačný tím pracuje na všetkých úlohách, tak aby sme podujatie o necelé dva roky dôstojne zvládli,“ hovorí riaditeľ organizačného výboru letného EYOF 2021 Peter Korčok. Investičné prostriedky vo výške 11 mil. eur, ktoré boli vládou schválené

pre mesto Banská Bystrica a mestskú akciovú spoločnosť MBB, a. s., budú využité na projekto-ovú prípravu, vybudovanie a vybavenie novej športovej infraštruktúry vrátane prísľušenstva, revitalizáciu, modernizáciu, rekonštrukciu a vybavenie existujúcich športovísk a ich areálov. Tento rok bude MBB poskytnutých 150 tis. eur a o rok 4,15 mil. eur. Samospráva bude mať v roku 2020 zo štátneho rozpočtu k dispozícii 6,7 mil. eur. „Som rád, že EYOF bude financovaný najmä z rozpočtu vlády, účastníckych poplatkov a príspevku Európskej komisie, ako som v minulosti deklaroval. Výbornou správou pre celú Banskú Bystricu sú aj financie na rekonštrukciu a výstavbu športovej infraštruktúry v meste. Vďaka tomu nebude samospráva musieť v budúcnosti investovať do niektorých športovísk z rozpočtu mesta, a zostane nám tak viac na iné oblasti, ako je napríklad doprava, školstvo a sociálne veci,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko. Začiatkom júla bolo podpísané Memorandum o spolupráci a podpore podujatia EYOF 2021 v Banskej Bystrici. V auguste k partnerom pribudol ďalší – Technická univerzita vo Zvolene.

dmo

362. RADVANSKÝ JAROMOK V OBRAZOCH

Foto: M. Chabádová

Foto: M. Chabádová

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

1

JESENNÝ ZBER NEBEZPEČNÉHO ODPADU NA VAŠEJ ULICI

Nebezpečný odpad tvorí približne jedno percento komunálneho odpadu. V prípade uloženia na skládku tvorí potenciálne nebezpečenstvo kontaminácie životného prostredia. Ak disponujete takýmto odpadom, môžete ho odovzdať počas mobilného zberu pracovníkom spoločnosti DETOX s.r.o., Banská Bystrica, ktorí ho zneškodnia. Odpady z domácností s obsahom škodlivých látok, ktoré môžete odovzdať: autobaterie a batérie; farby; fotografický papier;

lieky; motorové, jedlé, minerálne a syntetické oleje; olejové filtre; obaly a nádoby znečistené škodlivinami a ropnými látkami; ortuťové teplomery; riedidlá; rozpúšťadlá; chemicky znečistené textilie; ustalovače; vývojky; výbojky; chemicky znečistené vody; pesticídy a insekticídy; žiarivky; elektrické a elektronické spotrebiče; odpady s obsahom nebezpečných látok a pod. Žiadame Vás, aby ste v danom čase počkali na auto a nevytvárali skládky odpadu na miestach

zberu. Uvedené odpady môžete bezplatne odovzdať počas celého roka na prevádzke spoločnosti DETOX s.r.o., Zvolenská cesta 139 v pracovných dňoch od 7:00 do 15:30 hod. a v čase mobilného zberu (12. a 19. októbra 2019) od 8:00 hod. do 13:00 hod. Podmienkou pre prevzatie odpadu je predloženie občianskeho preukazu.

*Oddelenie odpadového hospodárstva
a údržby verejných priestranstiev*

BANSKÁ BYSTRICA – Zberový okruh č. 1: 12. október 2019		
Trasa A – Boxer		
Ulica	Umiestnenie zastávky	Čas
Jána Švermu	parkovisko pri rešt. Úsvit	7:30 – 7:45
Internátna	parkovisko pri stredisku Astra	7:50 – 8:05
Slnecná	pred byt. domami č. 2 – 4	8:10 – 8:25
Internátna	otočka MHD	8:30 – 8:45
Tulská	bývalá otočka MHD	9:40 – 9:55
Moskovská	pri zastávke MHD	10:00 – 10:10
Oreburská	pri nákupnom stredisku	10:15 – 10:30
Mládežnícka	rešt. Mladosť – parkovisko	10:35 – 10:50
Okružná	parkovisko pri čistiarni	11:30 – 11:40
Spojová	parkovisko pri stred. šalgotarián	11:45 – 12:00
THK	pri zastávke MHD (obchod)	12:10 – 12:25
Gaštanová	parkovisko pred ZŠ	12:40 – 12:55
Mlynská	križovatka na Čiertolí	13:10 – 13:20
Lúčičky 26		13:25 – 13:40
Trasa B – FL6		
Na Graniari	Astrová (zb. miesto sep. odp.)	7:30 – 7:45
Azalková		7:50 – 8:05
Jána Bakossa	medzi byt. domami č. 42 – 44	8:20 – 8:40
Severná	parkovisko pri drev. obchode	8:45 – 9:05
Ľuda Ondrejova	parčík	9:10 – 9:30
Jakubská cesta	pri pohostinstve	9:35 – 9:55
Nový Svet	bývalá otočka MHD	10:00 – 10:15
Uľanská cesta	oproti kostolu	10:20 – 10:35
M. Rázusa 23 – Fortnička		10:55 – 11:10
J. Cikera – F. Švantnera	križovatka pri divadle	11:15 – 11:25
Mičinská cesta 32	parkovisko	11:30 – 11:50
Golianova – Uhlisko	oproti ZŠ	11:55 – 12:15
Viestova – Uhlisko	veľké parkovisko	12:20 – 12:30
Trieda SNP	pred ZŠ	12:35 – 12:50
Trieda SNP	oproti športovému gymnáziu	12:55 – 13:10

BANSKÁ BYSTRICA – ZBEROVÝ OKRUH Č. 2: 19. október 2019		
Trasa C – Boxer		
Ulica	Umiestnenie zastávky	Čas
Strmá – Rudlová	pohostinstvo (pod zvonnicou)	7:30 – 7:50
Hlboká č. 1	parkovisko pri obchode	7:55 – 8:15
Ďumbierska	obchodné stredisko Obušok	8:20 – 8:40
Belveder	pri detskom ihrisku	8:50 – 9:05
Poľná – Malach. cesta	potraviny Stupy	9:40 – 10:00
Poľná pri garážach	oproti ZŠ Mládežnícka	10:00 – 10:15
Bernolákova	oproti byt. domu č. 9 (parkovisko)	10:20 – 10:35
Radvanská	oproti byt. domu č. 2 (parkovisko)	10:35 – 10:50
Rudlovská cesta	pohostinstvo „Na rázcestí“	11:30 – 11:40
Tatranská	parkovisko domy č. 2, 4, 6	11:45 – 12:00
Tatranská	parkovisko pred Saleziánmi	12:05 – 12:20
Starohorská	medzi byt. domami č. 38 – 40	12:25 – 12:40
Rudohorská	zast. MHD pri potravinách IDA	12:45 – 13:00
Trasa D – FL6		
A. Sládkoviča	parkovisko pri pošte	7:30 – 7:45
Pršianska terasa	oproti zast. MHD Medená	7:50 – 8:00
Podháj	za ihriskom (IBV)	8:05 – 8:20
Podháj	pri byt. dome č. 43 (ihrisko)	8:25 – 8:40
Čerešňová	oproti zastávke MHD	8:45 – 9:00
Rakytovce	oproti obchod. stredisku	9:10 – 9:25
Cesta k nemocnici	dvor byt. domov č. 35	9:50 – 10:05
Pieninská	otočka MHD	10:15 – 10:30
Kráľovoohľská	pod obch. stredisko SALVE	10:35 – 10:55
Senická cesta	otočka MHD	11:10 – 11:30
Šalkovská cesta	parkovisko pri pohostinstve	11:45 – 12:05
Iliašská cesta	bývalé potraviny (orient. č. 86)	12:30 – 12:45

2

ÚRADNÉ HODINY

Úradné hodiny Klientske centra i Matričného úradu a ohlasovne pobytu Mestského úradu v Banskej Bystrici od 1. septembra 2019 platia v nasledovných časoch:

Klientske centrum

Pondelok:	7:30 hod. – 17:00 hod.
Utorok:	7:30 hod. – 16:00 hod.
Streda:	7:30 hod. – 17:00 hod.
Štvrtok:	7:30 hod. – 16:00 hod.
Piatok:	7:30 hod. – 15:00 hod.

Matričný úrad a ohlasovňa pobytu

Pondelok:	8:00 hod. – 16:00 hod.
Utorok:	8:00 hod. – 16:00 hod.
Streda:	8:00 hod. – 17:00 hod.
Štvrtok:	nestránkový deň
Piatok:	8:00 hod. – 15:00 hod.

Matričný úrad a ohlasovňa pobytu

3

VEREJNÉ STRETNUTIE

Pozývame Vás na verejné stretnutie k téme plánovaného parčíka medzi Hronom a železničnou stanicou, ktoré sa uskutoční v utorok, 1. októbra od 14:00 hod. pri železničnej stanici mesto.

M. Lichý

Vizualizácia: archív MStU BB

AKADÉMIA EURÓPSKEHO SENIORA 2019

Október je mesiac úcty k starším a v našom meste je pozornosť počas celého mesiaca upriamená práve na tých, ktorí prežívajú jeseň života. Tento rok sa uskutoční už 19. ročník Akadémie európskeho seniora (AES), ktorý ponúkne bohatý program a aktivity pre všetkých seniorov.

Foto: V. Bajjak

Október je už tradične venovaný seniorom

TÉMA VŠETKÝCH SPOJÍ

Myšlienka Akadémie európskeho seniora je o plnohodnotnom využití času a zábave aj vo vyššom veku. „Na akadémiu sa každoročne seniori veľmi tešia a rôznorodé aktivity sú pre nich sprestrením a oživením jesenných dní,“ hovorí Ivana Kružliaková, vedúca Odboru sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici. Tento ročník je venovaný osobnosti slovenského národa – Milanovi Rastislavovi Štefánikovi. „Túto ústrednú tému sme zvolili preto, lebo si pripomínáme 100. výročie jeho úmrtia. Väčšina aktivít preto bude zameraná na pripomenutie si tohto veľikána slovenských dejín,“ približuje Ivana Kružliaková. Milan Rastislav Štefánik bol slovenský astronóm, fotograf, vojenský letec, brigádny generál ozbrojených síl Francúzska, diplomat a politik. Mal najväčšiu zásluhu na formovaní československého zahraničného odboja počas prvej svetovej vojny. Zohral dôležitú úlohu pri organizovaní československých légii a sprostredkovaní kontaktov na francúzskych štátnych funkcionárov. Spolu s Tomášom Garriquem Masarykom a Edvardom Benešom bol kľúčovou osobou pri založení Československa. Zomrel tragic-

ky pri leteckom nešťastí v máji 1919 vo veku nedožitých 39 rokov. O tom, že Štefánik bol skutočne jednou z najdôležitejších postáv našich dejín svedčí aj fakt, že v roku 2019 vyhral anketu Najväčší Slovák, v ktorej hlasovali diváci RTVS.

KEDY ODŠTARTUJEME?

Slávnostné otvorenie AES 2019 sa uskutoční 2. októbra v Robotníckom dome od 14:00 do 17:00 hod., v rámci ktorého publikum poteší svojím koncertom Otto Weiter. Počas celého mesiaca bude pre seniorov pripravený bohatý program, ktorý slávnostne ukončíme 28. októbra o 14:00 hod. takisto v priestoroch Robotníckeho domu.

NEBUDE CHÝBAŤ ŠPORT

Akcia s dlhodobou najvyššou účasťou je Olympiáda seniorov, ktorá sa tentokrát uskutoční 8. októbra v zrekonštruovanom športovom areáli ZŠ Radvanská 1 so začiatkom o 9:00 hod. Seniori sa predstavia v rôznych športových súťažiach, aby dokázali, že pohyb a súťaživý duch je napriek veku stále v nich. „Sily si zmerajú vo viacerých disciplínach, ako sú beh

na 50 m, hod šípkami na terč, strelba na hokejovú bránu, hod loptou do basketbalového koša, petang a štafeta 5 x 50 m. Okrem individuálnych súťaží, ktoré sú rozdelené do štyroch kategórií sa bude súťažiť aj o kolektívnu cenu – Pohár Jozefa Pikulu, ktorú získa najúspešnejší seniorský klub,“ hovorí Dana Cibulková, vedúca Oddelenia športu MsÚ v Banskej Bystrici. Športové podujatie obohatí aj občianske združenie Hlas nášho srdca, ktoré poskytne účastníkom informácie o rizikách a príznakoch ochorenia srdcového zlyhania, možnosť meraní rizikových faktorov a bezplatné poradenstvo.

ZAÚJÍMAVÉ WORKSHOPY PRE VŠETKÝCH

Podobne, ako sa dá cvičením uchovávať telesná kondícia, je možné zaslúžiť sa aj o duševné zdravie a sviežosť. Svoje vedomosti si seniori budú môcť otestovať vo Vedomostnom kvíze o M. R. Štefánikovi, jeho detstve, politickej a vedeckej kariére, ako aj o vzniku Československej republiky. Na kvíz sa účastníci akadémie môžu tešiť 10. októbra v čase od 10:00 do 11:30 hod. v priestoroch Pamätníka SNP. Na precvičovanie vedomostí je zameraný workshop s názvom Pamäťové cvičenie, ktoré sa uskutoční 16. októbra od 9:00 do 10:30 hod. v priestoroch Štátnej vedeckej knižnice. „Pre záujemcov sú pripravené rozmanité úlohy zamerané na pozornosť, zmyslové vnímanie, krátkodobú pamäť a cvičenia využívajúce dlhodobú pamäť. Pamäťové schopnosti

Foto: V. Bajjak

Olympiáda seniorov patrí k obľúbeným podujatiam

nie sú vrodené, a preto je potrebné rozvíjať ich celý život," dopĺňa Ivana Kružliaková. Mnohí seniori sú jedineční aj vo svojich umeleckých aktivitách. Tí, ktorí chcú prezentovať svoje umelecké skúsenosti a zručnosti, môžu prísť do Základnej umeleckej školy v Banskej Bystrici, kde budú pripravené Kreatívne dielne. V nich si seniori budú môcť spolu s lektormi ZUŠ preskúšať rôzne výtvarné techniky. Podujatie sa uskutoční dňa 17. októbra od 9:00 hod. Milovníci filmov si na svoje prídu 25. októbra, pretože v kinosále Múzea SNP bude prehliadka dokumentárnych filmov týkajúcich sa ústrednej témy.

ČAKAJÚ VÁS AJ PREHLIADKY

Po takmer štyridsiatich rokoch v Banskej Bystrici, v časti stará Sásová, znovu stojí busta M. R. Štefánika, ktorú zlikvidovali komunisti okolo roku 1968. Je zaujímavé, že prvý československý minister vojny je na nej netradične bez generálskej čiapky či bez leteckej kukly. Je to údajne jediná Štefánikova busta na Slovensku s takýmto vyobrazením štátnika. Busta Štefánika stojí aj na pomníku v Rudlovej, postavenom na pamiatku padlých občanov v prvej svetovej vojne. Pôvodná busta bola v prvých rokoch po druhej svetovej vojne z ideologických dôvodov odstránená. Na jej mieste dnes stojí nová. Mesto preto v spolupráci so Spoločnosťou M. R. Štefánika pripravilo 9. októbra v čase od 10:00 do 12:00 hod. prehliadku týchto búst, ktorá bude spojená so zaujímavým výkladom. V piatok, 18. októbra sa všetci záujemcovia budú môcť lepšie zoznámiť s Robotníckym domom. V rámci Dňa otvorených dverí budú seniorom k dispozícii všetky priestory vráta-

ne výstav či exponátov. Osobitné postavenie Robotníckeho domu v Banskej Bystrici naznačuje skutočnosť, že bol ako jediný spomedzi ostatných na Slovensku zaradený do zoznamu národných kultúrnych pamiatok. Stalo sa tak 22. novembra 1971 po jeho rekonštrukcii a zveľadení, kedy bola zároveň na budove osadená pamätná tabuľa. Robotnícky dom bol naposledy zrekonštruovaný v roku 2015 a projekt bol spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Objekt dnes slúži ako multikultúrny priestor na spoločenské a kultúrne aktivity a podujatia.

Keďže Štefánik pôsobil aj ako vedec, učarovala mu astronómia. Preto je dňa 22. októbra na pláne atraktívna návšteva Krajskej hviezdárne a planetária Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom. „Práve oblasť, ktorej sa venoval, nás inšpirovala k tomu, aby sme seniorom pripravili výlet do sveta astronómie. Na podujatí bude zaujímavá diskusia s účastníčkou prvej oficiálnej návštevy slovenskej výpravy na ostrove Tupai vo Francúzskej Polynézii, kde Štefánik pôsobil,“ hovorí Ivana Kružliaková.

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

Každoročne si seniori precvičujú svoje tanečné kreácie na tanečno-spoločenskej zábave Čaj o piatej, ktorý sa bude konať 20. októbra od 17:00 do 21:00 hod. v priestoroch Robotníckeho domu. Ďalším sprievodným podujatím je pokračovanie pilotného projektu Fit senior v spolupráci s Poradňou zdravia RÚVZ v Banskej Bystrici v priestoroch KOMUCE na Robotníckej ulici 12. Cieľom programu je zvýšiť pohybovú aktivitu u seniorov 60+ formou teoretickej a praktickej časti v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami pod dohľadom odborníkov. Na podujatie Fit senior sa môžete prihlásiť do 25. septembra na adrese: adriana.tupa@banskabystrica.sk alebo na tel. čísle 0905 834 373. Srdečne Vás na uvedené podujatia AES 2019 pozývame. Bližšie informácie získate v Klientskom centre Mestského úradu Banská Bystrica, na tel. čísle 048/4330777 alebo na e-mailovej adrese: alena.urbanova@banskabystrica.sk, kde sa zároveň na podujatia môžete prihlasovať.

Odbor sociálnych vecí

OTVORENIE A UKONČENIE PODUJATIA

Slávnostné otvorenie AES	2.10.2019, 14:00 hod.	Robotnícky dom
Ukončenie AES	28.10.2019, 14:00 hod.	Robotnícky dom

PREHLIADKY

Prehliadka búst M. R. Štefánika	9.10.2019, 10:00 hod.	Sásová, Rudlová
Deň otvorených dverí RD	18.10.2019, od 9:00 hod.	Robotnícky dom
Tajomstvá pod hladinou	21.10.2019, 9:00 – 10:00 hod., 10:30 -11:30 hod.	Tihányiovský kaštieľ
MRŠ a vesmír	22.10.2019, 9:00 hod.	Planetárium Žiar nad Hronom

WORKSHOPY

Vedomostný kvíz	10.10.2019, 10:00 hod.	Pamätník SNP
Pamäťové cvičenia	16.10.2019, 9:00 hod.	Štátna vedecká knižnica
Kreatívne dielne	17.10.2019, 9:00 hod.	ZUŠ J. Cikkera
Prehliadka dokumentárnych filmov	25.10.2019, 10:00 hod.	Pamätník SNP, kinosála

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

Olympiáda seniorov	8.10.2019, 9:00 hod.	ZŠ Radvanská 1
Deň zdravého srdca 2019	8.10.2019, 9:00 hod.	ZŠ Radvanská 1
Čaj o piatej	20.10.2019, 17:00 hod.	Robotnícky dom
Fit senior pokračuje	október – december	KOMUCE, Robotnícka 12

NÁZORY POSLANCOV

Opýtali sme sa ďalších troch poslancov MsZ v Banskej Bystrici na ich vzťah k mestu, ale aj na priority a oblasti, ktorým sa počas štyroch rokov budú venovať.

PETER POHANČANÍK

Ako poslanec za volebný obvod Fončorda chcem riešiť aktivity v prospech občanov hlavne v tejto časti nášho mesta. Sú to oblasti odpadového hospodárstva, úpravy zelene, zimnej údržby,

statickej a dynamickej dopravy a rozvoja infraštruktúry. Keďže som vyštudovaný ekonóm a pôsobil som na Ekonomickej fakulte UMB, vnímam oblasť ekonomického rozvoja mesta ako kľúčovú, čo sa snažím zdôrazňovať aj ako člen Komisie pre ekonomický rozvoj a Komisie pre výstavbu a technickú infraštruktúru. Venujem sa získavaniu finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ. Veľmi rád pomôžem mestu, aby sme pre Banskú Bystricu získali finančné zdroje, ktoré čo najmenej zafážia mestský rozpočet. Ako riaditeľ folklórneho súboru Urpín sa snažím propagovať naše mesto na folklórnych podujatiach po Slovensku a v zahraničí. Pozitívne vnímam aj možnosť organizovať v našom meste mládežnícku olympiádu EYOF 2021, ktorej úspešnú realizáciu budem plne podporovať.

VLADIMÍR PIROŠÍK

Banská Bystrica je dobré miesto pre život. Žil a pracoval som niekoľko rokov aj v iných mestách, ale tu je to pre mňa domov. V MsZ reprezentujem obvod Rudlová – Sásová. Pôsobím ako

predseda 8-členného klubu nezávislých poslancov Banskobystrická alternatíva. Podporujem všetky dobré a nekonfliktné projekty vedenia mesta, či už ide o obnovu škôl, škôlok, ciest a chodníkov, športovísk, fontán a verejných priestorov. Ak sa však niekedy „rozvoj“ mesta stáva živelný a poškodzujúci kvalitu života Banskobystričanov, neváham zdvihnúť hlas a brániť sa tomu. Verím, že najväčším bohatstvom mesta sú jeho obyvatelia. Moja priorita je preto rozvoj lokálnej demokracie a zapájanie občanov do života mesta. V najbližšom období sa budem snažiť o navýšenie financií na činnosť výborov mestských častí, občianskych rád, združení a participatívneho rozpočtu. V rámci obvodu Rudlová - Sásová je pre mňa srdcová téma podpora komunitného centra na Tatranskej a obnova Jelšového hájika.

MARCEL PECNÍK

Som rodený Banskobystričan. V našom meste som ukončil svoje vzdelanie na UMB. Po skončení štúdia som pôsobil v manažérskych funkciách, najmä v oblasti kultúry a školstva. V súčasnosti pracujem ako

riaditeľ Stredoslovenského múzea. Od roku 2010 som poslancom mestského zastupiteľstva a prioritne sa venujem školstvu, kultúre a rozvoju mestských častí, hlavne tých okrajových, ktoré trvalo zápasia s mnohými problémami. Aktívne sa zapájam aj do riešenia celomestských tém. Som presvedčený o tom, že milovať domov znamená poznať ho a snažiť sa ho rozvíjať. Preto pracujem na vydávaní historicko-vlastivedných publikácií o našich mestských častiach a každoročne zabezpečujem pre Banskobystričanov obľúbený historický kalendár. Trvalo sa podieľam na podpore a realizácii aktivít v oblasti vzdelávania, osvetu, kultúry, umenia, spoločenského i komunitného života. Verím, že naše mesto sa postupne stáva lepším miestom pre život a som rád, že na tom môžem i ja participovať.

HĽADÁM DOMOV

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Wix   **Pohlavie:** pes   **Vek:** 3/2014
Rasa: kríženc   **Kastrácia:** áno

Povaha: Wix je psík pre zdatného majiteľa, najlepšie do rodinného domu. Veľmi nešteká, ale svoj pozemok postráži. Je skôr kludnej povahy, no na vodítku ho udrží len zdatný chlap. Je to pes s nádhernou postavou a zaslúži si lepší život i vlastný domov. Ak chcete vidieť viac psíkov či pomôcť, informujte sa na tel. číslach: 0918505254, 0915699756 alebo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 96001 Zvolen. Presné informácie nájdete aj na webovej stránke www.kszv.sk.

STRETNUTIE RADY PRE MIMOVLÁDNE NEZISKOVÉ ORGANIZÁCIE

V auguste iniciovali zástupcovia mimovládnych organizácií ďalšie stretnutie s primátorom mesta Banská Bystrica. Dôvodom bolo odvolanie riaditeľky Komunitnej nadácie Zdravé mesto a aktivistky Beaty Hirt z postu predsedníčky Rady pre mimovládne neziskové organizácie (MNO). Hlavnou témou stretnutia bola komunikácia predstaviteľov miestnej samosprávy so zástupcami mimovládnych organizácií a aktívnymi občanmi mesta. Členovia rady navrhli vedeniu mesta, aby podniklo kroky k skvalitneniu komunikácie s verejnosťou a zlepšilo prístup občanov k informáciám o všetkých záležitostiach samosprávy, predovšetkým však o strategických zámeroch a plánovaných projektoch mesta. „Pravidelné získavanie spätnej väzby od občanov a verejná diskusia je základnou podmienkou budovania dôvery občanov v samosprávu, prispieva k zmierneniu napätia a zlepšeniu vzťahov medzi zástupcami mesta a občanmi,“ zhodli sa členovia rady. Primátor vyjadril podporu vzájomnej komunikácii na odbor-

nej, ale najmä slušnej a partnerskej úrovni, upozornil však na časovú aj odbornú náročnosť niektorých projektov, ktorá mnohokrát komplikuje širšiu verejnú diskusiu. Členovia rady budú preto v nasledujúcom období žiadať o prístupnosť dôležitých strategických zámerov mesta a projektov ešte v štádiu ich prípravy. Zároveň budú iniciovať stretnutia so zamestnancami MsÚ, zástupcami odbornej verejnosti a poslancami, na ktorých budú konzultovať postoje mimovládnych organizácií a možnosti občianskej participácie. Druhá časť stretnutia sa sústredila najmä na možnosti spolupráce rady s mestom pri organizovaní Európskeho olympijského festivalu mládeže v roku 2021. Ich prínosom by malo byť predovšetkým mapovanie dobrovoľníckeho potenciálu mesta a oslovenie aktívnych občanov a organizácií, ktoré by sa vedeli zapojiť do príprav podujatia. Viac informácií získate a prípadné otázky môžete adresovať na e-mailovú adresu: rada.mno.bb@gmail.com.

Rada pre MNO

OBNOVA PAMÄTNÍKA V KREMNIČKE

Samospráva počas posledných rokov venuje zvýšenú pozornosť pietnym miestam. Po obnove v Majeri mesto v marci 2019 avizovalo, že pri príležitosti 75. výročia SNP sa zameria na výnimočnú národnú kultúrnu pamiatku – Pamätník obetiam fašizmu v Kremničke.

Pamätník bol postavený v roku 1949 a stal sa celonárodným symbolom pamiatky obetí nacistickej ideológie s cieľom varovať budúce generácie. V roku 1963 bol pamätník vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku a dnes sa pripravuje jeho zaradenie do tematickej cesty Európska cesta po dielach Dušana Jurkoviča. Pred dvomi rokmi samospráva prehodnotila stav pamiatky, a tiež okolie pamätníka. Potrebné bolo obnoviť spustnutý areál a upraviť okolitú zeleň. Mesto preto dalo vypracovať Zámer obnovy pamiatky – Pamätníka obetiam fašizmu v Kremničke, o ktorom sme komunikovali aj s Krajským pamiatkovým úradom. Katedra záhradnej a krajinskej architektúry Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre nám vypracovala Dokument starostlivosti o dreviny a zámer obnovy zelene pamätníka. Východiskom bol podrobný terénny prieskum zameraný na dreviny, ktorý sa uskutočnil vo februári 2019. Tento dokument obsahuje aj historickú analýzu zelene a krajinnú analýzu národnej kultúrnej pamiatky tak, aby boli navrhované opatrenia v súlade so zámerom obnovy pamiatky. V dokumente sú stanovené východiská pre krajinnosko-architektonickú štúdiu obnovy pamätníka.

Foto: archív MsÚ BB

Usilovali sme sa priblížiť k autorovmu zámeru

Na základe vypracovaného projektu poskytlo Ministerstvo vnútra SR na obnovu pamätníka a revitalizáciu zelene 38 400 eur a 6 000 eur použilo mesto z vlastných prostriedkov. Pred obnovou nebol pomník ani obvodový múr v zlom stave, no na pamätníku bolo viditeľné povrchové znečistenie a drobné poškodenia. Problémom bola aj prerastajúca zeleň, ktorá obmedzovala estetický vzhľad diela. Obnova bola zameraná na elimináciu machov, lišajníkov a brečtanu na múroch, ktoré opticky znehodnocovali pamiatku a rozrušovali murivo. Prerastené tuje boli v prípade silnejšieho vetra hrozbou, ich tieň spôsoboval zadržiavanie vlhkosti a korene prerastali do základov ohrady. Počas prvej etapy boli zároveň zrekonštruované povrchy, vyčistené kovové korózne časti vstup-

nej brány, vyrovnané a doplnené chýbajúce časti hraničných múrikov hrobov, vyrovnané povrchy v pochôdznej časti medzi hrobmi či zafixovaná prasknutá kamenná platňa. Zároveň boli vymenené písmená, osadené pôvodne plánované kríže a biele riečne kamene na miesto masových hrobov. Upravili sa mlatové chodníky a vykonaná bola aj hydrofobizácia. Vzhľadom na pôvodné projekty architekta Dušana Jurkoviča, ktoré sa zachovali, sme sa usilovali maximálne priblížiť k autorovmu zámeru. Do konca roka 2019 samospráva plánuje dokončenie revitalizácie zelene a osadenie novej informačnej tabule so zoznamom obetí masových popráv. V ďalších etapách je potrebné vypracovať urbanisticko-krajinnú štúdiu. Tá by mala vymedziť rozsah pietneho územia, pričleniť vojenský zákop a miesto popráv a zabezpečiť ochranu. Riešiť by mala aj vlastnícke vzťahy v území, zabezpečiť geodetické zameranie či premietnuť požiadavky na krajinné riešenie pamätníka v územnom pláne zóny, a zabezpečiť tak aj trvalú ochranu vizuálnych kvalít okolia pamätníka. Potrebné je tiež riešenie chýbajúceho pešieho prepojenia či vybavenosti, ako napr. sociálne zariadenia, mobiliár, osvetlenie či orientačný a informačný systém v kvalitnom dizajne. *dmo*

OFICIÁLNE SME OTVORILI PRVÚ CYKLOTRASU V MESTE

Prvým krokom bolo vyčlenenie finančných prostriedkov vo výške 360 000 eur z rozpočtu ešte v roku 2016. Po zdĺhavých procesoch sa cyklotrasa Hušták – Podlavice tento rok konečne stala realitou. Územné rozhodnutie na stavbu Cyklistický chodník ESC Podlavice však nadobudlo právoplatnosť už v decembri 2014 za bývalého vedenia mesta. Nakoľko budovaniu cyklotrás sa v minulosti nevenovala pozornosť, súčasné vedenie tento problém začalo aktívne riešiť v roku 2016 vyčlenením spomínanej sumy. Tá bola použitá na výkup pozemkov a spracovanie projektových dokumentácií plánovaných cyklotrás. Pre náročné procesy sa s výstavbou prvej cyklotrasy začalo až v apríli 2018, keď bolo stavenisko odovzdané do rúk zhotoviteľa. Ukončenie prác bolo avizované na február 2019. „Výstavba cyklotrasy predstavuje dlhodobý proces, a to najmä v meste, kde takáto infraštruktúra nebola roky riešená. Pri realizácii sme sa stretli s mnohými prekážkami. Som však rád, že tento rok môžeme cyklotrasu otvoriť. Z problémov, ktoré sme riešili sme sa poučili a posunuli nás ďalej,“ hovorí primátor Ján Nosko. Práce prebiehali v dvoch etapách – od Športovej haly Štiavničky

po Dixon a od hotela popri Tajovke do Podlavíc. V začiatkoch výstavby bol potrebný výrub niekoľkých drevín. Aj napriek predĺženej lehote v apríli, ktorú schválil Okresný úrad BB musel zhotoviteľ prestať s výrubom, nakoľko oteplenie malo vplyv na hniezdenie. Termín výrubu bol podľa odborného názoru ornitológov preložený na september 2018, a niektoré práce boli preto pozastavené. Za vyrúbané stromy bola zabezpečená náhradná výsadba. V druhej etape bolo nutné doriešiť napojenie verejného osvetlenia, s čím je spojené aj vybavenie povolení. Dopravné značenie riešilo Oddelenie dopravných stavieb MsÚ BB v spolupráci s Dopravným inšpektorátom OR PZ BB. V júli

Foto: archív MsÚ BB

Cyklotrasa Hušták – Podlavice je už realitou

2019 bola cyklotrasa dokončená a prevzatá od zhotoviteľa. „Prvá banskobystrická cyklotrasa vytvorila podmienky pre obyvateľov Podlavíc a časti Fončordy na každodenné využívanie bicykla ako plnohodnotného dopravného prostriedku. Veríme, že kvalitný povrch, bezpečnosť či osvetlenie budú pre obyvateľov dobrou motiváciou k tomu, aby nechávali svoje autá stále častejšie doma a presuny po meste realizovali ekologickým, praktickým a financie šetriacim bicyklom,“ hovorí Michal Majer z OCI BB. Celková cena za stavebné práce, stavebný dozor a nákup pozemkov je 765 137,11 eur s DPH. „Na realizáciu získala samospráva aj nenávratný finančný príspevok z Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Ten pokryl náklady vo výške 636 609,35 eur,“ hovorí prednosta MsÚ Martin Adamec. Ostatné projekty plánovaných cyklotrás (Hušták – Kráľová, Hušták – Senica, Nám. Slobody – Sásová, Nám. L. Štúra – Fončorda a Autobusová stanica – Šalková) sú v štádiu územného konania. Okrem toho pracujeme na projektovej dokumentácii k cyklotraske cez R1 v Radvani, podchode pre cyklistov popod Kúpeľnú ulicu, a tiež na podchode popod malú okružnú križovatku pred ESC. *dmo*

**Náš
TIP**

Jeseň je skvelým obdobím pre rôzne aktivity v prírode, aj keď slnko už zapadá pomerne skoro. Pri dobrom načasovaní a vopred naplánovanom výlete, ponúka toto obdobie množstvo výhod. Po lete sme väčšinou v lepšej kondícii, nie je až tak horúco ako počas prázdninových letných dní a jesenné počasie má svoje čaro. Naše mesto je fantastické tým, že kamkoľvek sa vyberiete, otvoria sa Vám jedinečné výhľady, panorámy, lesné zákutia či malebné lúky. Oblúbená trasa je napríklad na Kráľovu Studňu, odkiaľ je to už len kúsok na Krížnu s nádherným výhľadom na všetky smery. Z Kráľovej Studne sú dostupné aj obce Kordíky, Tajov a Králiky. Dediny sú zasadené do nádhery prírody Kremnických vrchov a ich okolie je bohaté na rôzne travertínové úkazy s vodopádmi. Spoznávať banícku históriu Španej Doliny a obdivovať jej banícku architektúru môžete samostatnou okruhovú cyklotrasou, ktorá začína aj končí na námestí obce. Alebo sa môžete

Jesenná príroda nás láka na bicykle

vybrať po stope zvyškov historického banského vodovodu na Donovaly. S elektrobicyklom pre Vás nebude tiež prekážkou dostať sa ku hradu v Slovenskej Lupči či do Čerína alebo na Poniky, kde sa nachádzajú malebné gotické kostolíky. Cyklotrasami popretkávané hory v okolí mesta Vám umožnia prejsť z Banskej Bystrice, či z Donoval, do Podkoníc a navštíviť unikátne

lyžiarske múzeum, prípadne si tu urobiť odbočku k Národnej kultúrnej pamiatke Kalište. Ak uprednostňujete radšej rovinu, odporúčame Vám príjemnú cestu do Zvolena, ktorú lemuje rieka Hron. Zastavíť sa môžete v drevenom artikulórnem kostole v Hronseku, ktorý je zapísaný v Zozname hmotného kultúrneho dedičstva UNESCO. Príďte k nám do Turistického informačného centra na autobusovej stanici v Banskej Bystrici – poradíme Vám, predstavíme naše e-bicykle a vyberieme pre Vás vhodnú trasu. Na bicykli si môžete užiť celý deň. Namiesto plnej sumy požičovného vo výške 30 eur máte teraz možnosť využiť akciovú cenu 15 eur, ak si zakúpite zlavovú knižku Relax a wellness v regióne, ktorú pripravila Oblastná organizácia cestovného ruchu Stredné Slovensko. V knižke sa nachádza spolu 15 kupónov „1 + 1 zdarma“, ktoré môžete využiť nielen pri návšteve relax a wellness zariadení, ale tiež pri zapožičaní elektrobicykla.

Turistické informačné centrum

BANSKOBYSTRICKÍ REUMATICI SA STÁLE VZDELÁVAJÚ

Miestna pobočka Ligy proti reumatizmu v Banskej Bystrici sa teší rozširujúcej sa členskej základni. Impulzmi pre zlepšovanie fyzickej, ale i psychickej kondície reumatikov sú práve spoločné podujatia. V mesiaci september ich pripravujú hneď niekoľko.

Výborným spúšťačom endorfínov je pokračovanie projektu „Rozhýbme sa s nordic walking“. Cieľom je umožniť reumatikom zaktivizovanie svojej fyzickej kondície s použitím populárnej techniky chôdze nordic walking, pohybu nezaťažujúceho kĺby. Činnosť združenia reumatikov však nespočíva len v pohybových aktivitách. Reumatici sa snažia vzdelávať v oblastiach, ktoré sa dotýkajú ich ochorenia. Príkladom je pilotná „Beseda so zdravotnou sestrou“, ktorá sa uskutočnila 11. septembra 2019 v KOMUCE na Robotníckej ulici. Zdravotné sestry sa v tomto projekte rozhodli poskytovať pacientom informácie z rôznych oblastí, od sociálneho zabezpečenia po zdravú výživu. Koncom septembra sa uskutoční štvrtý ročník oblúbených prednáškových stretnutí s lekármi pod názvom „Beseda s lekármi bez bieleho plášťa“. Prednášky sa budú zaoberať liečením reumatických ochorení a nových prístupov v liečbe. Podstatnú časť týchto stretnutí v minulosti tvorila diskusia ľudí s lekármi a možnosť rozprávať o problémoch mimo ambulancie v neformálnom a komfortnom prostredí. Ani tento rok tomu nebude inak. Preto veríme, že spôsob získavania informácií a hľadania odpovedí na rôzne otázky zaujme nielen reumatikov a sympatizantov, ale aj širšiu verejnosť. Podujatie sa uskutoční 24. septembra 2019 o 16:15 hod v hoteli Arcade v Banskej Bystrici. Viac informácií o pobočke Ligy proti reumatizmu v Banskej Bystrici nájdete na stránke www.reumabb.webnode.sk, na facebookovej stránke Reuma UP, prípadne môžete písať na e-mailovú adresu: banskabystrica@mojareuma.sk.

Liga proti reumatizmu – Miestna pobočka Banská Bystrica

NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK V MATERSKOM CENTRE MAMINA

Kto ešte nepozná Materské centrum Mamina, ide o občianske združenie patriace pod Úniu materských centier. Založili ho mamičky na materskej dovolenke, ktoré chceli využiť svoj potenciál a investovať voľný čas pre rozvoj miestnej komunity rodín. Centrum sa udomácnilo v priestoroch bývalej Základnej školy Tatranská. Je miestom, kde môžu rodičia a deti tráviť čas zmysluplne a aktívne. Môžu sa tu hrať, vzdelávať sa, nadväzovať kontakty a v neposlednom rade aj oddychovať. Počas prázdnin bolo materské centrum zväčša zatvorené, no nezaháľalo sa, pretože sa upratovalo a robili sa rekonštrukčné práce aj vďaka podpore a pomoci sponzorov. Obnovu má za sebou tzv. aktívotová miestnosť, v ktorej sa konajú detské či vzdelávacie krúžky, cvičenia a prednášky. V novom školskom roku môžete Vaším deťom vyplniť čas niektorým z krúžkov ako montessori, hudobno-pohybové hry, znakovanie alebo angličtina pre najmenších. Pre tehotné mamičky sú k dispozícii pravidelné predpôrodné kurzy a cvičenia s pôrodnou asistentkou a fyzioterapeutkou či kurzy dojčenia s laktačnou poradkyňou. Pokračujeme tiež v oblúbených aktivitách, ako sú podporná skupina dojčenia alebo kruhový tréning pre mamičky. Počas roka nás čaká množstvo akcií vrátane oslavy Dňa materských centier, Mikuláša, karnevalu, MDD či jarnoletnej burzy. Aktuálne informácie zistíte vždy priamo v centre, ale aj na webovej stránke či sociálnej sieti. Tešíme sa na Vás!

Materské centrum Mamina

Po letnej prestávke centrum otvorilo svoje brány

JESEŇ BUDE BOHATÁ NA ZAUJÍMAVÉ PREDSTAVENIA

Bábkové divadlo na Rázcestí vstúpilo do novej sezóny a pripravuje divadelné zážitky pre publikum všetkých vekových kategórií. Na predstavenia sa môžete tešiť v pravidelných hracích časoch: stretnutia s divadlom pre batolátá a rodičov sú na programe v nedeľu o 10:00 hod., rozprávky pre staršie deti v nedeľu o 16:00 hod. a večerné predstavenia pre mladých a dospelých v utorok a stredy o 19:00 hod.

Na konci septembra repertoár pre deti obohatí nový titul. Z Veľkej Británie do našich končín doputoval príbeh O malej sove, ktorá sa bála tmy. Útlu knižku s rovnomenným názvom napísala spisovateľka Jill Tomlinson, autorka svetoznámych príbehov o zvieratách venovaných deťom. K slovenským divákovi sa príbeh sovieho mláďaťa Flopa dostáva po prvý raz za 50 rokov od svojho vzniku. Inscenáciu s tvorivým tímom pripravuje režisér, umelecký šéf BDNR Marián Pecko. Premiéra prvého titulu z dramaturgie novej sezóny je na programe v nedeľu, 29. septembra v sále divadla. Na začiatok októbra divadlo plánuje dva nevšedné večery pre mladých a dospelých divákov. V utorok, 8. októbra divadlo navštívi mimoriadny hosť – Slovenské národné divadlo. Do Banskej Bystrice privezie mladé predstavenie bratislavskej činohry Kaberet normalizácia alebo Modlitba pre Martu. V komornom príbehu inšpirovanom životom a spevom emblematickej speváčky Marty Kubišovej sa Banskobystričanom predstavia herečky Monika Potokárová, Silvia Holečková a herec Daniel Žulčák. Na druhý deň do nášho mesta

Inscenácia Reality snov je veľmi populárna

pricestuje divadelná a filmová herečka Jana Oľhová. Od r. 2011 hostuje v Bábkovom divadle na Rázcestí v inscenácii Reality snov, kde stvárňuje hlavnú úlohu Marky. Hru napísala oceňovaná slovenská dramatička Jana Juráňová a bola zaradená do výberu slovenských hier v ruštine. Inscenácia sa dožila 55-tich repríz. V stredu, 9. októbra si budete môcť Reality snov vychutnať posledný raz. Hostkou derniéry bude aj samotná autorka hry a po skončení predstavenia sa bude konať otvorená beseda so spisovateľkou. Vstupenky na predstavenia si môžete zakúpiť v pokladnici divadla alebo online na www.ticket-art.sk.

BDNR

ČAKÁ NÁS DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

Po komplexnej a rýchlej rekonštrukcii v roku 2016, už v marci o rok neskôr vítal Robotnícky dom prvých návštevníkov. Banskobystričania vďaka eurofondom získali adekvátny priestor na organizovanie spoločenských, kultúrnych či vzdelávacích podujatí. Necelé tri roky od rekonštrukcie sa Robotnícky dom v piatok, 18. októbra 2019 otvorí v plnej kráse širokej verejnosti. Pre všetkých návštevníkov je pripravený bohatý program.

Okrem toho, že sa budete môcť prejsť vynovnými priestormi, pozrieť si Sieň slávy našich významných športovcov či prečítať si o histórii Robotníckeho domu, môžete sa tešiť aj na

slávnostné otvorenie stálej expozície Svet bábok s Dušou. Ide o výstavu, ale najmä bábkovú herňu, z dielne známej bábkarskej rodiny Dušovcov – Pogorielovcov. Predtým Vám však Teatro Neline zahrá o 10:00 hod. rozprávku s názvom Princ Bajaja. Poobede o 14:00 hod. sa môžete tešiť na vystúpenie známej tanečnice Tatiany Jánošovej a jej tanečnej školy Company Tanyasan. Zároveň si však spolu s ňou môžete vyskúšať niektoré jednoduché prvky modernej gymnastiky. Vyvrcholením Dňa otvorených dverí bude koncert známej banskobystrickej kapely Mukatado o 19:00 hod. Príďte osláviť Deň otvorených dverí Robotníckeho domu spolu s nami.

Robotnícky dom – referát

Rastislav Udžan

Foto: archív MsÚ BB

Otvoríme stálu expozíciu venovanú bábkam

NADŠENCI ARCHITEKTÚRY SI PRÍDU NA SVOJE

V desiatkach miest a obcí po celej Slovenskej aj Českej republike vypukne v polovici jesene už deviaty ročník festivalu Deň architektúry. V rámci toho Centrum architekta L. E. Hudeca organizuje v Banskej Bystrici a kúpeľoch Sliač podujatia s pestrým programom. Pre návštevníkov festivalu budú pripravené prehliadky zaujímavých miest a budov s odborným výkladom, komentovaná prechádzka okolo mestského parku, premietanie dokumentu o liečebnom dome Machnáč, diskusia či detský workshop pre najmenších „architektov“.

V prvý deň festivalu, v utorok, 1. októbra o 17:00 hod. bude odprezentované Divadlo Štúdio tanca s prehliadkou priestorov „za oponou“, kam sa divák bežne nedostane. Návštevníci budú mať možnosť oboznámiť sa s novým architektonickým zámerom divadla, dažďovou záhradou a záver prehliadky bude spestrený divadelným predstavením. V stredu, 2. októbra o 10:00 hod. sa uskutoční v podkroví Späthovej vily detský workshop s obľúbenými stavebnicami. Budova Pretória (bývalá radnica) skrýva veľa zaujímavých zákutí, preto je dňa 3. októbra o 17:00 hod. naplánovaná vyhládka zo strešnej vežičky tejto historickej budovy s kurátorským výkladom. Piatok, 4. októbra o 17:00 hod. navštívime kúpeľný dom Palace v kúpeľoch Sliač. Hlavný program festivalu bude v sobotu, 5. októbra o 12:00 hod. v podobe komentovanej prehliadky zaujímavých objektov v okolí mestského parku. Podvečer o 17:00 hod. predstaví spoluautor projektu Vojenského cintorína v Majeri tento pamätník, ktorý vznikol z úspešnej architektonickej súťaže. Festival bude zakončený v pondelok, 7. októbra 2019 o 17:00 hod. premietaním filmového dokumentu Po sezóne od režisérky A. Kalinovej v podkroví Späthovej vily. Nasledovať bude diskusia na tému Architektúra po roku 1989 v Banskej Bystrici. Celý program je zverejnený na webovej stránke www.denarchitektury.cz v sekcii Program.

RADI MAŠKRTÍTE?

V Malachove sa v nedeľu, 29. septembra 2019 uskutoční piaty ročník podujatia Malachovská maškrtka. Organizátormi podujatia sú nadšenci

Cukrárka M. Sisková

z občianskych združení Vidiečanky Malachov a Malachovská dolina. Súťažiť sa bude v štyroch kategóriách: najlepší koláč, najlepšia a najkrajšia torta, slané pečivo, zdravá maškrtka. Vyhlásenou témou pre tortárky na tento rok je folklór. Počas prezentácie sa predstaví cukrárka M. Sisková, ktorú možno poznáte pod značkou Monikinetorty. Priestor dostane i skvelý barista A. Leskovjanský, u ktorého si bude možné počas celého podujatia zakúpiť kávu. Ak dobre pečiete, neváhajte a zapojte sa aj Vy. Prihlásiť sa môžete najneskôr v deň súťaže do 14:30 hod. Propozície k podujatiu sú dostupné na www.malachov.sk.

Jana Krnáčová

OSLAVY SNP BOLI DÔSTOJNÉ A VEĽKOLEPÉ

Koniec augusta v našom meste patril oslavám 75. výročia SNP. Banskú Bystricu v tento deň navštívili tisíce ľudí z celého Slovenska, ktorí si prišli uctiť hrdinov bojujúcich počas SNP za ideály slobody a demokracie. Denný program bol venovaný pietnej spomienke, pričom ná-

vštevníci mesta mali možnosť vidieť aj vojenskú prehliadku. Večerný gala-program vyplnili vystúpenia známych slovenských hudobných interpretov a tento slávnostný deň vyvrcholil ohňostrojom a jedinečným videomappingom na Pamätníku SNP.

smo

Foto: archív MsÚ BB

Foto: archív Múzea SNP

TRADIČNÁ CHUŤ JESENE ZATVÁRANIE BANOŠA

Stredná odborná škola Pod Banošom v sobotu, 19. októbra už po ôsmy raz otvorí svoje brány slávnostiam ukončenia poľnohospodárskej a turistickej letnej sezóny. Ako každý rok, aj tentoraz budú spojené s farmárskym trhom, remeselníckymi výrobkami a ochutnávkami tradičných jedál z nášho regiónu. Návštevníkov čaká obľúbená detská škola varenia, ukážky včelárstva, sokolarstva, drobnochovateľstva, apiterapie či vrúbľovania ovocných stromčiek. Nepochybne pritažlivé budú vyhlídkové lety balónom či jazdenie na koni. Tí najmenší sa potešia animačným programom, rôznymi hrami či súťažami. Atmosféru a náladu bude dotvárať aj kultúrny program. Podujatie spestrí ľudová hudba Juraja Pecníka a jeho sólistov či vystúpenie detského folklórneho súboru Radosť. Keďže organizátorom záleží na životnom prostredí, pre návštevníkov zabezpečili bezplatnú kyvadlovú dopravu z Radvane cez Fončordu až na miesto podujatia, takže autá v mnohých prípadoch môžete nechať doma. Slávnostné otvorenie bude o 10:00 hod. a predpokladané ukončenie je o 16:00 hod.

SOŠ Pod Banošom

ÚSPEŠNE ZVLÁDLI PARKINSONIÁDU

Parkinsoniáda je názov pre medzinárodné športové hry ľudí trpiacich Parkinsonovou chorobou. Sú sprevádzané odbornými panelovými diskusiami zameranými prevažne na fyzioterapiu pacientov postihnutých týmto ochorením. Dňa 4. – 6. augusta 2019 sa členovia regionálneho klubu Spoločnosť Parkinson Slovensko v Banskej Bystrici zúčastnili na 13. Parkinsoniáde, ktorá sa konala v poľskom meste Lodž. Na tomto športovom podujatí mali zastúpenie viaceré krajiny, a to Česká republika, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko či Nemecko. Celkovo sa z dvanástich regionálnych klubov po celom Slovensku zúčastnilo 57 Parkinsonikov. Súťažilo sa v 8 športových disciplínach a z klubu v Banskej Bystrici súťažili viacerí členovia, ktorí sa svedomito pred súťažou pripravovali. Napokon si domov doniesli dve

zlaté a jednu bronzovú medailu. Parkinsonova choroba je veľmi závažné progresívne chronické ochorenie centrálného nervového systému, ktorým je na Slovensku postihnutých viac ako 20 000 ľudí. Liek na Parkinsonovu chorobu neexistuje, známe sú len prostriedky, ktoré pomáhajú zvládať príznaky, no nevedia zastaviť jej postup. Najúspešnejšia je terapia, v ktorej sa kombinuje farmakologická liečba s rehabilitáciou, cvičením a pohybovými aktivitami. Preto všetkých Parkinsonikov a ich rodinných príslušníkov, ktorí majú záujem bližšie spoznať regionálny klub Spoločnosť Parkinson Slovensko v Banskej Bystrici medzi sebou radi privítame. Stretnutia bývajú každú stredu od 13:30 hod. do 14:30 hod. na Kollárovej ulici 18, bývalé staré bábkové divadlo na Rázcestí.

Iveta Burkovcová

FESTIVAL SVETLA A TIEŇA

Banská Bystrica už po piaty raz zažije noc plnú umenia, svetla, interaktívnych inštalácií a tanca. V piatok, 27. septembra od 19:30 hod. môžete na siedmich festivalových lokáciách vo verejnom priestore objaviť umelecké diela mladých slovenských umelcov. Festival svetla a tieňa bude opäť plný nevšedných zážitkov.

VZDÁVA HOLD MILANOVI ADAMČIAKOVI

Festival bude otvorený skladbou významného slovenského konceptuálneho a multimedialného umelca Milana Adamčiaka. Ten aj po svojej nedávnej smrti stále svojou tvorbou oslovuje a ovplyvňuje tvorbu mladej generácie umelcov, ktorí čerpajú inšpiráciu z jeho diela. Je tak jedným zo spojení medzi staršou a mladšou generáciou, ktorá sa, rovnako ako on, nebojí presahov, nových foriem a spojení v umení. Odohratie Adamčiakovej skladby vzdáva hold jeho celoživotnému snaženiu a odkazu autora, ktorý tvoril diela pre všetky zmysly.

PRÍBEH FESTIVALU

Toto podujatie nie je medzi slovenskými festivalmi žiadnou novinkou. Počas svojho pôsobenia v Banskej Bystrici prinieslo štyri úspešné ročníky. Podarilo sa mu prilákať celkovo 65 000 divákov a priniesť 67 umeleckých diel do historického centra mesta. Jeho cieľom je pripraviť

Umelecký zážitok vo večerných hodinách

unikátnu výstavu, ktorá sa koná iba raz v roku v jedinečnom priestore mesta. Festival organizuje občianske združenie TRAKT ako neziskovú akciu, ktorá podporuje súčasných tvorcov a popularitu umenia v spoločnosti.

PRÍPRAVA UMELCOV BOLA DLHÁ

Výstava prinesie celkovo sedem festivalových lokácií. Diváci sa môžu tešiť na „búranie múrov“ budovy Múzea SNP pri odhaľovaní nielen banskobystrickej minulosti. Súčasné formy umenia roztancujú aj nádvorie UMB či

Park pod Pamätníkom SNP, ktorý zažije site-specific diela od Human Art Space či Divadla Štúdio tanca. Čaká Vás aj živé kreslenie od Petra Štullera, ktorý rozhybe fasádu Národnej banky Slovenska svojou neustále sa meniacou animáciou. Veronika Šmírová Vás vtiahne do interaktívnej svetelnej inštalácie v korune stromu. Viktória Revická Vás ponorí do svetla, ktoré budete môcť vnímať v jeho všetkých podobách. A nakoniec Lucia Bielik a Michaela Šeligová zapoja do tanca vlajkové stožiare pri Parku pod Pamätníkom SNP. Aktuálnu tému masívneho odlesňovania reflektuje v abstrahujúcej a sugestívne znervozňujúcej projekcii Ľubomír Slovinský. Každý umelec sa na podujatie pripravoval niekoľko týždňov a bude sa snažiť spojiť diváka s umením a témami, ktoré hýbu našim svetom. Zažite nezabudnuteľnú atmosféru Festivalu svetla a tieňa, ktorý na jeden večer zmení naše mesto na hru dotykov, poznania, objavovania a emócií, ktoré k umeniu patria.

D. Rajčanová

PRÍLEŽITOSŤ PRE MLADÝCH Z BANSKOBYSTRICKÉHO KRAJA

Projekt Social Impact Academy realizuje občianske združenie LINK CoWorking Banská Bystrica spolu s partnermi Rada mládeže

Banskobystrického kraja a Sprák og kulturforening z Nórska. Projekt je podporený z programu ACF – Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014 – 2021. Správca programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou. „Projekt pomôže mladým rozvíjať podnikavosť, pomôže znížiť percento odchodu mladých ľudí z regiónu, a taktiež zvýšiť zamestnanosť mladých ľudí, čo nepriamo rozvíja nielen mesto, ale aj región. Chceme zapojiť mladých ľudí do participácie a dať im priestor na realizáciu svojich nápadov,“ uvádza Eva Ščepková z občianskeho združenia LINK CoWorking Banská Bystrica. Čaká Vás napríklad Kurz mladého lídra, ktorý sa bude konať 20. – 21. septembra 2019 v Banskej Bystrici. Následná časť Inkubátor je naplánovaná na 4. – 5. októbra a 25. – 26. októbra 2019. Popri workshopoch zameraných na rozvoj „soft a hard skills“ účastníkov sa uskutočnia sprievodné podujatia ako TEDxUMB a Startup weekend Banská Bystrica, ktoré budú

určené nielen pre účastníkov projektu, ale aj pre širokú verejnosť. Viac informácií o projekte získate na e-mailovej adrese soc.imp.academy@gmail.com alebo na facebookovej stránke Social Impact Academy.

E. Ščepková

Projekt je venovaný mladým ľuďom

KONTRABAS/ DOUBLE BASS
Jan Kráľovič (SK) Thomas Martin (UK) Miroslav Jelenek (CZ)
Jan Převozna (CZ) Tibor Barto (HU) Rostislav Lubalovic (CRO)
Lorenz Schallerböck (AT) Peter Kubička (SK)

VIENENSKÝ VIOLIN, ŠVIČLONE / VIOLINE VIENNESE, FIDOLONE
Jan Kráľovič (SK) Jan Převozna (CZ)

DŽEZOVÝ KONTRABAS/ JAZZ DOUBLE BASS
Jozef Nádžala - Malo (PL) Jolán Darvai (HU)

HUSLE/ VIOLIN
Dolores Barany (HU) Andrej Jančík (SK)

VIOLA/ VIOLA
Milan Radic (ATRU)

DŽEZOVÉ HUSLE/ JAZZ VIOLIN
Roman Jančík (SK)

BAROKOVÉ VIOLONČELO/ BAROQUE VIOLONCELLO
Balázs Márk (HU)

BAROKOVÝ HOBOL/ BAROQUE OBOE
Saskia Pflanzschke (DE)

CEMBALO, ORGAN, GENERAL BASS / CEMBALO, ORGAN, GENERAL BASS
Róbert Trnka (HU) Martin Černák (CZ)

KLAVIR, IMPROVIZÁCIA/ PIANO, IMPROVIZATION
František Jančík (SK)

SPEV/ VOICE
Irena Trempová (CZ)

FYZIOTERAPIA/ PHYSIOTHERAPY
František Jančík (SK)

PREDNÁŠKY LECTURES
Double Bass History in Slovakia, Bohemia, Moravia, France and England

10th anniversary of international master classes, seminars and concerts
25.-28. 9. 2019
Banská Bystrica, Slovakia

Info and registration:
www.slovakdoublebassclub.com
contact: j.grievazak@gmail.com / jgrievazak@vsecom.sk

From public sources the event is supported by:

Main organizers:

Partners:

Support by:

Media partners:

ARCHITEKTONICKÝ KLENOT BANSKEJ BYSTRICE V PREMENÁCH ČASU

THURZOV DOM

Thurzov dom patrí k významným architektonickým pamiatkam nášho mesta. Je súčasťou hlavného námestia a historického jadra mesta, ktoré bolo v roku 1955 vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Meštianske domy sú situované na dlhých, úzkych parcelách so stupňovitým radením, rešpektujúcim stredovekú skladbu mestského pôdorysu so šošovkovitým hlavným námestím. Výstavba murovaných domov sa realizovala najmä po požiari v roku 1500, ktorý zničil všetky stavby z dreva. Jej rozvoj súvisel so vzrastajúcou banskou ťažbou. Kým v gotike a renesancii boli domy ukončené vysokými atikami, v období baroka a klasicizmu sa menil ráz architektúry a prefasádovaním budov boli dostavané ďalšie podlažia.

NAVĽZDY SPÄTÝ S THURZOVcami

Významné historické postavenie si Thurzov dom vyslúžil v spojení s osobnosťou Jána Thurza (1437 – 1508), betlanovského rodáka a krakovského podnikateľa. V rokoch 1495 – 1548 tu sídlila thurzovsko-fuggerovská banská spoločnosť a modernizácia objektu súvisela s obchodnými aktivitami podnikateľa. Thurzo nechal objekt prebudovať v neskorogotickom slohu. Prestavbu realizoval majster Oswald (1557) v duchu renesancie. V prvej polovici 17. storočia upravil niekoľko klenieb majster Mušľa. Do neskorogotickkej prestavby patria fragmenty kamenných portálov, klenba prejazdu, drevený trámový strop a zelená sieň s valenou klenbou a nástennou maľbou. Renesančná fasáda má výraznú atiku a sgrafitovú výzdobu. Tradiuje sa, že pôvodný Thurzov dom bol jednoposchodový, na prvom poschodí bola veľká sieň s troma oknami do ulice. Na sieň, bola smerom do dvora, napojená obytná miestnosť, ktorá mala pod stropom kosoštvorcový dymový otvor.

NOVÍ MAJITELIA – NOVÉ ÚPRAVY

Po odchode thurzovskej spoločnosti (1548) patril dom obchodníkovi Jurajovi Ritscherovi a v roku 1564 ho kúpil Ján Preuss, radný a správca špitála. Údaje o možných stavebných úpravách sa nezachovali. Veľkorysú adaptáciu uskutočnil okolo roku 1580 jeden z najbohatších obyvateľov mesta, obchodník Samuel Schmeidl. Rozšíril dom zastavaním uličky, zvýšil prístavbou druhého poschodia a dal mu bohatý vonkajší renesančný výzor so sgrafitovou fasádou, profilovanými kamennými článkami a ozdobnou atikou. Z rakúskeho Steyru pochádzajúci Schmeidl si pravdepodobne priviedol so sebou aj staviteľa. V interiéri vymenil väčšinu vyrezávaných drevených stropov za lunetové klenby so štukovým dekorom. Uličku, slúžiacu ako príchod do záhrady, zastaval. V 17. storočí Thurzov dom vlastnili komorný lekár Ján Reull a evanjelický kňaz Matej Porsch s rodinou. Mestská rada sa rozhodla dom zrenovovať a predať. V rokoch 1705 – 1706 tu sídlila Hospodárska rada s pôsobnosťou pre celé územie vtedajšie-

Thurzov dom v 20-tych rokoch 20. storočia

Foto: Stredoslovenské múzeum

ho Uhorska. V roku 1706 dom kúpil za 5 000 zlatých Ján Sretter, generál v armáde Františka Rákocziho II. V roku 1761 objekt poškodil požiar. Novým majiteľom sa stal poštmajster Ján Bitter. V 18. storočí boli na fasádu aplikované nové omietky a pôvodná štítová strecha, orientovaná kolmo na fasády, sa vymenila za rovnobežnú.

THURZOV DOM V 19. A 20. STOROČÍ

Adaptácie budovy odrážali nároky majiteľov aj dobový vkus. V 19. storočí vlastnili dom rodiny Bartlovcov, Eisertovcov a Kohnovcov. V 20. storočí sa prestavali prízemné miestnosti a obchodné prevádzky zmenili veľkosť aj dispozície otvorov na prízemí. V tom čase bola fasáda monochrómna, bez prezentovania sgrafitovej výzdoby. V svetlejšom odtieni bola náročná bosáž, špalety okenných otvorov, klenba prejazdu a horizontálne línie – kordónové a korunné rímasy – oddeľujúce jednotlivé poschodia. V roku 1938 odkúpil dom od Tatrabanky Karol Beniač, posledný majiteľ objektu. Z obchodných prevádzok na prízemí tu mali obchody so železom, zbraňami a športovými potrebami Alojz Fischer, s látkami Antónia Kohútová a s remeňmi Jozef Lang.

VO VÍRE VOJNY

Dom bol v roku 1944 zasiahnutý leteckou bombou, čím došlo k rozsiahlemu poškodeniu strechy, preboreniu takmer všetkých klenieb druhého poschodia a čiastočnému poškodeniu aj prvého nadzemného poschodia. Dlhodobá zanedbaná údržba spôsobila zatekanie a premrzanie objektu. Preborením múrov boli porušené ich väzby a došlo k vzniku statických poškodení.

V HODINE DVANÁSTEJ

Thurzov dom sedem rokov chátral, až bolo 24. októbra 1948 vydané povolenie na jeho zbúranie. V tom čase patril správe Bavlárskych závodov V. I. Lenina v Ružomberku, ktoré sa viackrát pokúšali parcelu pod objektom predať a nový vlastník mal riešiť jeho asanáciu. Podmienkou bolo, že po zbúraní sa začne s výstavbou veľkokapacitného objektu. Vzhľadom na pamiatkové hodnoty objektu bolo 6. augusta 1952 zrušené rozhodnutie o asanácii. V logickej nadväznosti boli postupne realizované kroky smerujúce ku komplexnej obnove objektu. Vedením prác bol poverený ateliér Dr. Ing. K. Chudomelku, ktorý vytvoril v interiéri Thurzovho domu „zázemie“ a priestor pre novú expozíciu Stredoslovenského múzea. Zároveň bol autorom prvej vizuálnej prezentácie s takmer celoplošne aplikovanou sgrafitovou výzdobou na fasádach objektu.

SÍDLO STREDOSLOVENSKEHO MÚZEA

Od augusta 1958 má po komplexnej stavebnej obnove v Thurzovom dome sídlo Stredoslovenské múzeum. Krátko po obnove bolo nutné pristúpiť k reštaurovaniu omietok. Práce viedol v rokoch 1969 – 1970 Ing. Úradníček, ktorý ich v roku 1974 nanovo reštauroval. V súčasnosti čaká objekt rozsiahla rekonštrukcia. Realizuje sa nový archívny výskum a mapuje sa dokumentácia z predchádzajúcich obnov. Takisto v suteréne objektu prebehol pamiatkový architektonicko-historický výskum Mgr. M. Šimkovicom, ako aj archeologický výskum JUDr. Mgr. M. Kvietkom. Obnova by mala navrátiť dominantný výraz Thurzovho domu z minulosti.

Filip Glocko, Peter Račko, Miloslava Borošová
Michalcová, Stredoslovenské múzeum

V MESTSKOM PARKU SA POBEŽÍ ZA ZDRAVIE

Začiatok je cieľ – také je motto tohtoročného októbrového Týždňa Ligy proti rakovine. Pohyb je tou najlepšou prevenciou aj pred onkologickými ochoreniami a nikdy nie je neskoro s ním začať. V sobotu, 12. októbra sa v našom meste uskutoční Beh za zdravie, ktorého cieľom je nielen inšpirovať, podporovať a informovať, ale aj dať možnosť všetkým aktívne sa zapojiť a spraviť niečo pre svoje zdravie. Stačí kedykoľvek v čase od 14:00 do 18:00 hod. prísť do parku, bezplatne sa zaregistrovať a odbehnúť alebo odkráčať sym-

bolický jeden okruh za zdravie. "Vzdialenosti sa budú sčítavať a veríme, že odbehnuté kilometre si nájdú svojich sponzorov. Výťažok z akcie bude použitý na podporu projektov Ligy proti rakovine

pre onkologických pacientov na celom Slovensku," vysvetľujú organizátori akcie. Súčasťou podujatia budú aj merania a poradenstvo pre verejnosť či koncerty legendárnych skupín Sto Múch a Regale. „Beh za zdravie je jedným z vrcholov Týždňa Ligy proti rakovine a my máme radosť, že sa uskutoční práve v Banskej Bystrici. Dúfame, že Banskobystričania ukážu, že sme právom Európskym mestom športu, ktoré je plné aktívnych ľudí. Stačí iba prísť a podporiť dobrú vec," uzatvárajú pozvánku organizátori behu.

Peter Fabok

EURÓPSKY TÝŽDEŇ ŠPORTU

Srdečne Vás všetkých pozývame na športové podujatia, ktoré sa uskutočnia v rámci Európskeho týždňa športu 2019. Hlavnou témou kampane ostáva výzva „BeActive“, ktorá má nabádať k pohybu nielen počas tohto týždňa, ale aj po celý rok. Viac informácií nájdete na stránke mesta – www.banskabystrica.sk.

23. ročník OPEN Banská Bystrica 2019	20. – 22. september 2019
	Priestory internátu EF UMB, Trieda SNP 53
AUTOMOTEA 2019	22. september 2019, 15:30 hod. – 18:30 hod., Námestie SNP
	stretnutie fanúšikov športových, exkluzívnych a dobových vozidiel spojené s možnosťou bezplatnej prehliadky pre širokú verejnosť
Získaj svoj prvý detský vodičák	26. september 2019, 9:00 hod. – 11:30 hod., Dopravné ihrisko MŠ Šalgotarjanska
	podujatie pre deti materských škôl
Šarkaniáda	26. septembra 2019, 8:00 hod. – 12:00 hod.
	didakticko-športové hry v prírode pre žiakov I. stupňa ZŠ Golianova na Urpíne
Pedagogický Raketlon 2019	26. septembra 2019, 17:00 hod. – 20:00 hod., TC BASELINE, Švermova 32
	tenisové, bedmintonové a ping-pongové zápolecie pre pracovníkov materských škôl, základných škôl a samosprávy
Plavecká štafeta žiakov	27. septembra 2019, 8:00 hod. – 12:00 hod., Krytá plaváreň na Štiavničkách
	plavecká súťaž pre žiakov I. a II. stupňa základných škôl
Pohár SNP v karate 2019 a Európsky turnaj univerzít	28. septembra 2019, 10:00 hod. – 18:00 hod., Športová hala FF UMB, Tajovského 40
	34. ročník medzinárodného turnaja v karate;
Korčuliarska inline časovka	28. septembra 2019, 09:30 hod. – 14:00 hod., Park pod Pamätníkom SNP
	2. ročník pretekov na inline korčuliach pre deti od 6 do 15 rokov
MMA seminár	28. – 29. septembra 2019, sobota o 17:00 hod. a nedeľa o 10:00 hod., priestory telocvične Erawan Gym, Magurská 16
	pre priaznivcov bojových športov pod vedením hlavného trénera Octagon Fighting Academy Bratislava, Ilju Škondriča

Oddelenie športu

ŽIACKA CHODECKÁ LIGA

Dňa 10. októbra odštartuje už 13. ročník Žiackej chodeckej ligy. Organizátori naplánovali štart prvého kola na 14:00 hod. a pretekať sa bude v zrekonštruovanom športovom areáli ZŠ Radvanská. Žiaci narodení po roku 2004 budú pretekať na tratiach v dĺžke 500 m a 1000 m v siedmich kategóriách a najlepší desiatu získajú body do tabuľky pre svoju školu. V predošlom ročníku sa pretekov zúčastnilo 19 škôl z Banskej Bystrice, ale aj z okolia. Z celkového víťazstva sa napokon tešila ZŠ Radvanská, ktorá je hosťiteľom úvodných pretekov. O úspešnosti projektu svedčí aj fakt, že z neho pochádza aj súčasný mládežnícky reprezentant Slovenska v atletickej chôdzi Patrik Nemčok, ktorý sa toto leto zúčastnil na Európskom olympijskom festivale mládeže v Baku a v chôdzi na 10 km obsadil 10. miesto.

Oddelenie športu

SPOLACH, o. z. Vám ponúka bezplatné poradenstvo v oblasti problematiky Alzheimerovej choroby a zároveň Vás pozýva na stretnutie podpornej Skupiny Pribuzných a Opatrovaťelov Ľudí s Alzheimerovou Chorobou, ktoré sa uskutoční **v stredu, 25. septembra 2019 o 16:00 hod.** v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. na Kapitulskej ulici 21 v Banskej Bystrici. Na stretnutí sa budeme zaoberať témou Novinky v nefarmakologickej liečbe Alzheimerovej choroby. Pozývame všetkých pravidelných účastníkov a radi medzi sebou privítame aj nových. Tešíme sa na stretnutie s Vami!

SPOLACH, o.z.

OZNAM KOMUNITNÝCH CENTIER

Komunitné centrá sú univerzálnym multigeneračným priestorom slúžiacim rôznym komunitám na pestovanie vzťahov, rozvoj zručností a prehĺbenie vedomostí. Prispievajú k odstraňovaniu medzigeneračných a sociálnych bariér medzi ľuďmi, a to aj vďaka pravidelným či jednorazovým aktivitám. Komunitné centrum Fončorda Vás pozýva **20. septembra o 16:00 hod.** na detský petang, kde Vám hráči Guľometu, prvého Banskobystrického klubu petang, ukážu, ako si túto hru zahrať. V stredu, **25. septembra o 16:00 hod.** ste pozvaní na stretnutie „INŠPIRÁTORKY“ - pracovný neformálny olovrant – babinec. Ide o stretnutie všetkých žien, ktorým záleží na sieťovaní, spájaní, profesionálnych partnerstvách a spolupráci v našom meste. Zoznámime sa a budeme sa rozprávať či inšpirovať... Všetci milovníci psíkov sú vítaní na Stretnutí psíčkarov, ktoré sa uskutoční **3. októbra o 16:00 hod. Utorok, 8. október o 9:00 hod.** bude patriť stretnutiu s názvom „Klbkovanie“, kde spoločne „oprášime“ svoje háčiky, ihlice a vlnu. **V stredu, 16. októbra o 17:00 hod.** preletíme počas cestovateľského večera slovom a fotografiou celý austrálsky kontinent. **Dňa 18. októbra o 15:30 hod.** sa uskutočnia už tradičné Tvorivé integračné dielne. Komunitné centrum v Sásovej sa zapája do Týždňa dobrovoľníctva (**16. – 22. septembra**), a týmto pozývame všetkých, ktorí môžu pomôcť zveľadiť náš spoločný priestor v „komunitku“. Od októbra opäť začínajú pitkové integračné keramické dielne (vždy od 10:00 hod.) s našou arterapeutkou Zuzanou Skařupovou. **V sobotu, 12. októbra sa od 15:00 hod.** bude konať už tradičný jesenný festival Babie leto s pestrým programom pre všetky vekové kategórie. **V sobotu, 25. októbra o 17:00 hod.** sa všetci zahľbíme do seba formou tanca piatich živlov.

Komunitné centrum Sásová

budova bývalej ZŠ Tatranská, vchod vzaďu

Komunitné centrum Fončorda

budova CVČ Havranské, vchod vzaďu

VEREJNÉ VYHLÁŠKY (VV) STAVEBNÉHO ÚRADU

OVZ-SU 163509/21230/2019/MA

VV: Rozhodnutie o umiestnení stavby
Stavebník: A. M. Syriste, Country Village Drive 706, BEL AIR MD, 210 14 USA; Stavba: Kanalizačná prípojka a ČOV pri RD Pod Banošom 1, BB, parc. č. 1646, 1563, 2374 k.ú. Sásová; *Vyvesené: 06.09.2019*

OVZ-SU 165711/28694/2019/Har

VV: Predĺženie platnosti stavebného povolenia
Stavebník: STEFE BB, a.s., Zvolenská cesta 1, BB; Stavba: INTERPOLIS BB – prípojka tepla, zdroj tepla a zdroj chladu; *Vyvesené: 06.09.2019*

OVZ-SU 164550/29028/2019/FUF

VV: Oznámenie o začatí územného konania

Stavebník: MBB, a.s., ČSA 26, BB; Stavba: Revitalizácia areálu plavárne Štiavničky
Vyvesené: 05.09.2019

OVZ-SU 164226/31186/2019/Go

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania
Stavebník: T. Borbáčová, Jasná 10, Andovce; Stavba: Stavebné úpravy bytu; *Vyvesené: 04.09.2019*

Všetky aktuálne verejné vyhlášky stavebného úradu nájdete na stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii Samospráva – Úradná tabuľa, pričom v kategórii dokumentu je potrebné navoliť Stavebný úrad.

V Banskej Bystrici, 9.9.2019

SÚŤAŽ

V augustovom čísle Radničných novín ste sa mohli zapojiť do súťaže o vecné ceny od ŠOP SR. Súťažná otázka bola „Aký medzník v ochrane prírody sa pokladá za začiatok písania histórie slovenskej štátnej ochrany prírody?“ Správna odpoveď je možnosť B – v roku 1919 vznikol orgán štátnej ochrany na Slovensku. Víťazkou sa stáva **pani Švidraňová**. Opäť ste mohli poslať aj svoje predzáhradky či záhony, o ktoré sa staráte a robia Vám radosť. Ďakujeme za všetky fotografie. Víťazmi sa stavajú **pani Reščák, pani Murray Svidroňová a pán Bušány**. Všetkým srdečne gratulujeme. Aj naďalej nám môžete poslať Vaše predzáhradky, záhony či jesennú výzdobu, a to do 4. októbra 2019 na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž. V rovnakom termíne sa môžete zapojiť aj do súťaže o knižnú publikáciu s názvom Kroje Slovenska. Súťažná otázka znie: „Kedy sa uskutočnil 362. Radvanský jarmok a čo bolo jeho hlavnou témou?“

Viestova ulica

Trieda SNP 57

Bernolákova ulica 25

UZÁVIERKA OKTÓBROVÉHO ČÍSLA

Termín: **4. októbra 2019 do 12:00 hod.** Na podklady čakáme do uzávierky. Po tomto termíne už nie je možné články dopĺňať. Kontaktná osoba: Mgr. Dominika Smoleňová, 048/43 30 107, e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk.

EURÓPSKY TÝŽDEŇ ŠPORTU V BANSKEJ BYSTRICI

23. - 30. september 2019

MESTO BANSKÁ BYSTRICA

www.emsbb.sk

#BEACTIVE

PRÍBEHY JAZZU NA CESTÁCH 2 AKO VZNIKAL JAZZ

Róbert Ragan Jr. Klaudius Kováč

Martin Uhrek Peter Solárik

08.10.2019 18.00 HOD.
ROBOTNÍCKY DOM, ROBOTNÍČKA 3
BANSKÁ BYSTRICA

MESTO BANSKÁ BYSTRICA

JAZZ SK

PJSOUND STUDIO

PJ RECORDS

U. fond na podporu umenia
Fond na podporu umenia

MIKO SLOVAKIA s.r.o.

Marimba TOUR

Akadémia Umeni v Banskej Bystrici & PercArt o.z.

Robotnícky dom v Banskej Bystrici

16. október 2019
18.00 hod.

.MP2

Peter Solárik Matej Šimutaj

MESTO BANSKÁ BYSTRICA

u. fond na podporu umenia

Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia

OKTÓBROVÉ POTULKY MESTOM NÁRODNÁ ULICA

20.10.2019 /nedeľa/ 14.00 hod.
Mariánsky stúp, Námestie SNP, Banská Bystrica

O najmladšej ulici v historickom jadre mesta,
o tom ako sa formovala,
ktoré stavebné slohy v nej dominovali,
kto v nej býval včera a býva dnes
vám na októbrových potulkách mestom
porozpráva Jozef Ďuriančík.

Tešíme sa na vašu účasť!
Poplatok: 2 EUR
Deti do 12 rokov
v sprievode rodičov bezplatne

Informačné centrum
Námestie SNP 1, Banská Bystrica
tel: 048/415 50 85, 0907 846 555
ic@banskabystrica.sk
www.visitbanskabystrica.sk

PODUJATIA

V BANSKEJ BYSTRICI A OKOLÍ

OKTÓBER 2019

■ HUDBA / TANEC / DIVADLO ■ ŠPORT
■ MÚZEÁ / GALÉRIE / KNIŽNICE ■ INÉ PODUJATIA

01.10. UTOROK 13.30 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 kvizkids vol.8 detský kvíz	01.10. UTOROK 16.30 hod., ssm - tihányiovský kaštieľ, radvaň cestovateľský utorok: expedícia na nový zéland s antonom krištínom	01. - 07.10. UTO - PON medzi bb a sliachom deň architektúry 2019 prehliadka pozoruhodnej architektúry v banskej bystrici a kúpeľoch sliac	03.10. ŠTVRTOK 18.45 hod., divadlo u greškov, tajov manželství v kostce divadelné predstavenie	03.10. ŠTVRTOK 20.00 hod., u francúza jazz klub, horná 12 operný koncert: zulfi koncert
05.10. SOBOTA 18.00 hod., športová hala dukla, cesta na štadión 28 dracula fight night galavečer bojových umení	05.10. SOBOTA 20.00 hod., hotel a spa resort kaskády, letecká 19 III.ročník bratislavských módných dní prehliadka známych módných návrhárov	06.10. NEDEĽA 09.00 - 12.00, 13.00 - 17.00 hod., ssm - tihányiovský kaštieľ, radvaň nedel'ne tvorivé dielne pre deti listový patchwork - tvorivá dielňa s dankou: zopakuje sa	08.10. UTOROK 10.00 hod., nám. snp 1 a horná strieborná 13 ihrisko 7.ročník herného podujatia	08.10. UTOROK 17.00 hod., divadlo akadémie umení - malé štúdio, horná 95 slová bodajú repríza
08.10. UTOROK 19.00 hod., bdnr - divadelná sála, skuteckého 14 kabaret normalizácia alebo modlitba pre martu komorná inscenácia na motívy života a tvorby marty kubišovej	08.10. UTOROK 09.00 hod., športový areál zš, radvanská 1 športová olympiáda seniorov športové podujatie	10.10. STREDA 09.00 hod., športový areál zš, radvanská 1 žiačka chodecká liga 1. kolo - XIII. ročníka žiačky chodeckej ligy	10.10. STREDA 17.00 hod., radnica - cikkerova sieň, námestie snp 1 ars poetica neosoliensis IX. ročník autorského čítania poézie	10. - 13.10. ŠTV - NED gymnázium andreja sládkoviča, komenského 18 bystrická folklórna haravara stretnutie folklórnych súborov
11.10. PIATOK 19.00 hod., u francúza jazz klub, horná 12 koncert francúzskeho gipsy jazzu: džipsis and gádzos koncert	13.10. NEDEĽA 09.00 - 12.00, 13.00 - 17.00 hod., ssm - tihányiovský kaštieľ, radvaň nedel'ne tvorivé dielne pre deti jesenné postavičky - tvorivá dielňa s jarkou	14. - 18.10. PON - PIA divadlo akadémie umení, horná 95 artorium 2019 10.ročník medzinárodného študentského divadelného festivalu	16.10. STREDA 18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 marimba tour matej smutný a peter solárik v zaujímavom projekte spojenia rytmov a zvukov bicích nástrojov	18.10. PIATOK 10.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 deň otvorených dverí robotníckeho domu slávnostné otvorenie bábkarskej dielne rodiny dušovcov spojené s bohatým programom
19.10. SOBOTA 10.00 hod., soš pod banošom, pod banošom 80 tradičná chuť jesene - zatváranie banoša tradičné gastronomické podujatie	19. - 20.10. SOB - NED 10.00 hod., aula szu, bernolákova 8 medzinárodná výstava mačiek výstava mačiek	20.10. NEDEĽA 14.00 hod., mariánsky stĺp, námestie snp potulky mestom: národná ulica o najmladšej ulici v historickom jadre mesta s jozefom d'uriančikom	20.10. NEDEĽA 17.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 čaj o piatej hudobno - tanečné popoludnie so skupinou durexx	21.10. PONDELOK 16.00 hod., štátna vedecká knižnica, lazovná 9 dvojtvárnosť jednotvárných krst knihy františka piljara
21.10. PONDELOK 18.30 hod., štátna opera, národná 11 don giovanni predstavenie hosťujúceho súboru štátneho divadla košice	22.10. UTOROK 17.00 hod., pretórium, nám. štefana moysesu 25 keres kultura! robíme kultúru! súčasnú umenie a rómska identita - vernisáž	24.10. ŠTVRTOK 18.00 hod., štátna opera, národná 11 slávnostný koncert k 60.výročíu vzniku štátnej opery koncert zopakuje sa: 25.10.	27.10. NEDEĽA 08.00 hod., dom slovenského misijného hnutia, skuteckého 4 celoslovenské stretnutie zberateľov stretnutie zberateľov známok, mincí, pohľadníc, 0 € bankoviek	28.10. PONDELOK 17.00 hod., divadlo akadémie umení - malé štúdio, horná 95 skúška pravdy - premiéra monodráma zopakuje sa: 29.10.

zmena programu vyhradená!

i TURISTICKÉ A INFORMAČNÉ CENTRÁ
BANSKÁ BYSTRICA

ĎALŠIE PODUJATIA NÁJDETE NA
WWW.PODUJATIABB.SK

FOR MORE INFORMATION
VISITBANSKABYSTRICA.SK

Vydáva: Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, Editor: Mgr. Dominika Smoleňová, Príprava textov: Mgr. Dominika Mojžišová, Grafická úprava: Denisa Fazekášová, Tlač: Polygrafické centrum, s.r.o., Tomášikova 26, 82101 Bratislava, Distribútor: Do každej bytovej schránky, Slovenská pošta, a.s., Vychádza v náklade: 34 000 výtlačkov, Periodicita: mesačník, On-line verzia: www.banskabystrica.sk, Evidenčné číslo: EV 2943/09, IČO vydavateľa: 00313271, ISSN 1339-9837, Nepredajné! Nevýžiadané rukopisy nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov vrátane krátenia.